

1. AMAÇ ve SORUMLULUK

Cevher Jant Sanayi A.Ş.' de İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) Yönetim Sistemi gereği; "Forklift Kullanmaya Yetkili Kişiler Listesine" göre forklift operatörlerinin uymak zorunda olduğu İş Güvenliği kurallarını tarif etmek amacıyla bu talimat hazırlanmıştır.

Forklift Kullanmaya yetkili kişiler; forklift kullanma ehliyeti bulunan ve işyeri hekimi tarafından da sağlık kontrolü sonucu kullanması "**uygun**" görülen ve "Forklift Kullanmaya Yetkili Kişiler Listesinde" ismi bulunan kişilerdir. Bu kişilere ayrıca; bölüm yöneticisi onayı ile tanımlama amaçlı sarı yaka kartı verilir. Bu şekilde tanımlanmış yetkili kişiler; kartını görünür şekilde takmakla sorumludurlar.

Bu talimatın yürürlüğe konması ve değişikliklerin yapılmasından İşveren vekili ve İş güvenliği uzmanları, talimatı uygulamaktan tüm forklift operatörleri sorumludur.

2. FORKLİFT KULLANIMINDA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KURALLARI LİSTESİ

No	Resim	Tarifi	No	Resim	Tarifi
1		Forklift, operatörlük eğitimi almış, forklift ehliyeti olan yetkili personel tarafından kullanılmalıdır. Forklift ehliyeti olan ve İK birimi tarafından ilan edilen " Forklift Kullanabilen Personel Listesi " haricindeki personelin forklift kullanması kesinlikle yasaktır . Kullanım sırasında güvenli ayakkabı giymeli (ayakkabı üzerine basılmamalıdır). Şirket içerisinde tanımlanmış forklift yollarını kullanır. Forkliftlerde hız sınırlayıcı bulunmakta olup; tesis içi kapalı alanlarda hız 8 km/h, tesis dışı açık alanlarda hız 10 km/h ve metal transfer forkliftlerinde hız 6 km/h olarak sabitlemiştir . Forkliftte müdahale edilerek hız değişikliği yapılması yasaktır.	2		Forkliftler her vardiyada kontrolleri ve bakımlarını eksiksiz yapar. Arıza ve problemleri vardiya amiri ya da yöneticisi kanalıyla forkliftlerin kiralandığı firma yetkilisine yazılı olarak haber verir. Forklift geri uyarı ikazı, tepe lambası, kornası, bozulması gibi iş güvenliği riski oluşturacak arızaları kesinlikle vardiya amiri ya da yöneticisi kanalıyla forkliftlerin kiralandığı firma yetkilisine yazılı olarak haber vererek, arızanın en kısa sürede giderilmesini sağlar. Çevreden gelen seslere duyarlı olunması gerektiğinden kulaklıkla müzik dinlemez. Operatörlerin kulak koruyucusu yerine bluetooth kulaklıkları takmaları yasaktır. Kulaklık takılması gereken çalışma alanlarında mutlaka operatörler için tanımlanmış kulaklığı takar.
3		Forklifti güvenli olmayan veya uyarı levhası olan alanlarda kullanmaz. Forklift kullanma kurallarını ve güvenlik önlemlerine daima uyar, tüm uyarı işaretlerini dikkate alır.	4		Forklift Operatörü, forklifti operatör koltuğuna oturmadan kullanmaz. Aracını çalıştırmadan önce mutlaka emniyet kemerini takar. Kollarını, bacaklarını ve başını operatör kabininin dışına çıkartmaz. El ve

Hazırlayan: İş Güvenliği Kıdemli Uzmanı
Kontrol: SAP Yöneticisi / Kalite Sistem

Revize Eden: İş Güvenliği Kıdemli Uzmanı
Onay: CTO – İşveren Vekili

BASKISI KONTROLSUZ KOPYADIR / Lütfen orijinaliyle eşleştiriniz

Bu doküman elektronik ortamda imzasız olarak kontrollü yayınlanmaktadır. Sorularınız için lütfen Kalite Sistem birimine başvurunuz.

No	Resim	Tarifi	No	Resim	Tarifi
					ayaklarını forklift asansöründen uzak tutar.
5		Yüksek hızla ani manevralar yapmaktan kaçınır, ani duruş ve kalkışlar yapmaz. Ani ve dengesiz hareketler aracın devrilmesiyle sonuçlanabilir. Dönüşlerde, bina giriş ve çıkışlarında ve insanların yanında korna kullanarak uyarıda bulunur ve hızını düşürerek, forkliftin gidiş-yolu üzerinde bulunan bir yayaya 3 metreden daha fazla yaklaşmaz, forklifti durdurur ve yayanın yoldan çekilmesini bekler.	6		Forklift, kesinlikle ıslak elle ve ayakkabılarla kullanılmaz. Yağlı eller ile levheleri tutulmaz. Unutulmamalıdır ki eller ve ayaklar kayarak, kontrol kaybedebilir ve bir iş kazasına sebep olunabilir.
7		Forklift çatalarında herhangi biri (insan) taşınmaz veya kaldırılmaz. İkinci bir kişinin forkliftin yanlarına binmesine izin verilmez. Forkliftler sadece yük taşımak için tasarlanmıştır.	8		Forklift, operatör muhafazası ve yük korkuluğu olmadan kesinlikle kullanılmaz. Yükü mastı arkaya doğru tilt ederek taşınır.
9		Güvenli olmayan ve dengesiz yükler forkliftle kaldırılmaz ve taşınmaz. Taşınılacak yükün ağırlık merkezi dengeleyerek yükleme yapılır. Dengesiz yükler devrilme riskini artırır. Yükün ağırlık merkezine göre dengelenerek çatal aralıkları aralanır ve yük düzgünce istiflenerek taşıma yapılır. Uygun büyüklükte bir palet kullanılması şarttır. Çatallar yükün altında mümkün olduğunca geniş aralıklı tutulur ve yük her iki çatala da eşit dağıtılır. Tek çatal kullanarak	10		Asla aşırı yükleme yapılmaz. Forklift için önerilen tonajlarda yükleme yapılır. Kesinlikle forklifte karşı denge ağırlığı ilave edilmez. Aşırı yükleme yapılan forklift devrilebilir. Sonuç olarak, personel yaralanabilir ve aracın hasarına neden olabilir.

No	Resim	Tarifi	No	Resim	Tarifi
		<u>asla taşıma yapılmaz.</u>			
11		Gevşek zeminlerde forklift kullanılmaz. Tüm işaretlere uyulur ve özellikle zemin yapısına göre müsaade edilen <i>maksimum yük değerleri, asansör taşıma kapasitesi ve tavan yüksekliği gibi değerler asla aşılmaz</i> ve üretici firma talimatlarına aynen uyulur.	12		Forklift operatörü herhangi birinin forkliftin yük veya kaldırma mekanizmasının altından geçmesine ya da durmasına izin vermez. İş kazası olabilir, yük düşebilir, yaralanmalara veya ölüme neden olabilir.
13		Kum, çakıl, buz veya çamurlu zeminlerde devrilmeyle sonuçlanan kazalar yaşanabilme ihtimali nedeniyle forklift kaygan zeminlerde kullanılmaz. Kullanım kaçınılmaz ise yavaş ve oldukça dikkatli kullanılır.	14		Görüş açısını engelleyecek şekilde aşırı istifleme veya yükün yükseltilmez. Yük yukarıda veya mast kalkmış durumda forklift kullanılmaz. Forklift bu durumda devrilebilir hasara, yaralanmalara ve ölümlere neden olabilir.
15		Yük, eğer yük korkuluğundan yüksek ise ve bu durum operatörün görüş açısını kısıtlıyor veya tamamen kapatıyorsa forklift kesinlikle ileri yönde hareket ettirilmez. Yükün düşme ihtimaline karşı, yükleme sırasında dikkatli olunmalı; yük çatallar mümkün olduğunca aşağıya indirilerek ve mast arkaya doğru tilt edilerek forklift geri yönde hareket ettirilmelidir. Bu yöntem, forkliftin dengesini korur ve operatöre daha iyi bir görüş alanı sağlar.	16		Yüklü forklift asansörü <u>kesinlikle</u> ileri tilt durumunda yükseltilmez veya yük yukarıda iken mastı ileri tilt edilmez. Bu hareket, forkliftin ileri doğru devrilmesine sebep olabilir.
17		Forklift devrilmeye başladığında <u>asla</u> dışarı atlamaya çalışılmaz. Hayatta kalmak için operatör koltuğunda oturulur ve sıkıca tutunulur.	18		Rampalardan çıkarken daima ileri doğru, inerken de geriye doğru hareket edilir. Eğimli yüzeylerde <u>asla</u> yük kaldırılmaz, manevra yapılmaz. Rampa üzerinde iniş ve çıkışlarında özellikle büyük hacimli yükler taşınırken yön bilgisi verecek bir personelden yardım alınır.

	FORKLİFT KULLANIMINDA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KURALLARI TALİMATI	Dok. Kodu : Y17.t502 Rev. Tarihi : 11.06.2026 Rev. No. : 05 Sayfa No. : 4 / 4
---	---	--

No	Resim	Tarifi	No	Resim	Tarifi
19		Yokuş üzerinde yükleme ve boşaltma yapılmaz, dönülmez ve eğime paralel forklift kullanılmaz.	20		Forklift engebeli alanlarda kullanılmaz. Kullanmak zorunlu ise operatör kendi güvenliğini ve yükün güvenliğini aldıktan sonra yavaş ve dikkatli olunur.
21		Sahipsiz objelerin üzerinden geçilmez. Yere bırakılmış elektrik kablosu, hortum vb malzemelerin üzerinden geçilmez.	22		Forkliftin direkt bıçakları üzerinde insan taşınması kesinlikle yasaktır.
23		Forklift operatörlerinin, tanımlanmış 1,5 metrelik 'ateş hattı' güvenlik mesafesine kesinlikle uymaları zorunludur. Bu mesafe içerisine yaya girişinin tespit edilmesi durumunda, operatör yayayı sesli (korna) ve ışıklı ikaz ile uyarmalı; yayanın güvenli mesafe olan ateş hattı dışına çıkmasını takiben forklift hareket ettirilmelidir.			

3. DOKÜMAN REVİZYON DURUMU

REVİZYON NO.	REVİZYON TARİHİ	REVİZYON YAPILAN BÖLÜMLER	YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER
00	03.04.2009	İlk kez yayınlandı.	Fabrika kültürüne göre Forklift Operatörlerinin uymakla zorunlu olduğu İş Sağlığı ve Güvenliği Kurallarını tariflemek için ilk kez oluşturuldu.
01	08.12.2017	Tamamı	Tamamı güncel duruma göre gözden geçirilerek, revize edildi. Forklift Kullanmaya Yetkili Personel Listesi ve sarı kart uygulaması eklendi.
02	20.05.2025	1, 2, 4, 7, 20 ve 22. Maddeler revize edilmiştir. 23. Madde yeni eklenmiştir.	Tamamı güncel duruma göre gözden geçirilerek, revize edildi. 23. maddeye "ateş hattı kuralı" eklendi.
03	02.09.2025	15. Madde	Talimata 15. Madde revize edilmiştir.
04	16.09.2025	1. Madde	Hız sınırlamaları düzenlenmiştir.
05	16.09.2025	Tamamı	Dokümanın tamamı gözden geçirilmiştir.

Hazırlayan: İş Güvenliği Kıdemli Uzmanı
Kontrol: SAP Yöneticisi / Kalite Sistem

Revize Eden: İş Güvenliği Kıdemli Uzmanı
Onay: CTO – İşveren Vekili

BASKISI KONTROLSUZ KOPYADIR / Lütfen orijinaliyle eşleştiriniz

Bu doküman elektronik ortamda imzasız olarak kontrollü yayınlanmaktadır. Sorularınız için lütfen Kalite Sistem birimine başvurunuz.